

Concord aastal 2019 - mis toimub Euroopa Liidus

Aprilli jooksul toimusid riburadapidi AKÜ katuseorganisatsiooni Concord töögruppide kohtumised, kus kajastati nii tehtut kui seda, mis 2019 aastal veel plaanis on. Sel aastal on märgilise tähtsusega sündmusi kogu sektori jaoks õige mitu- Euroopa Parlamendi valimised, jätkuvad läbirääkimised Euroopa Liidu rahastuse üle perioodiks 2021-2027 ning uue Euroopa Komisjoni ametisse nimetamine. Samuti on ülevaatamisel Concordi enda pikaajaline strateegia ning kuidas oma mõju tormilistel aegadel suurendada.

HUB 1 - Kestlik areng

Concordi töögrupp tegeleb Euroopa tasandi poliitikate sidususe teemaga, keskendudes sel aastal eelkõige (kuid mitte ainult) migratsioonile ning võrdõiguslikkusele. Töögrupp kohtus käesoleva aprilli keskel (16.-18.04) Bukarestis, AKÜ meeskonnast osalesid ka HUB1 liikmed Agne ja Kristen. Kristen juhtis ka PCD edulugude töötuba, kus kohal olnud liikmed kaardistasid ja jagasid oma senise töö positiivseid vilju poliitikate sidususe valdkonnas. Hub1 liikmed osalesid Bukarestis samal ajal toimunud kõrgetasemelisel poliitilisel konverentsil "Euroopa tasandi partnerlussuhted kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks", kus Agne osales koos Euroopa Komisjoni SDGde töögrupiga vestlusingis, mis puudutas Agenda 2030 järelkaja riiklike strateegiatega näitel. Ühine sõnum oli, et oleme raisanud neli aastat ilma, et Agenda 2030 oleks EL või liikmesriikide tasandil saanud nõ pea-strateegiaks.

Värskeim ja käepäraseim poliitikate sidususe teemaline üllitis on Concordi soovitude dokument tulevastele EL juhtidele "[How will you work for Sustainable Development?](#)". Väljaanne on mõeldud EP valimistel osalejatele ning hiljem nii parlamentääridele kui ka Komisjoni uutele volinikele. Concord julgustab ka kõiki AKÜ liikmeid dokumenti oma huvikaitsetöös kasutama!

Möödunud perioodi töö on olnud mõjukas ning Concordi sõnumid ja ettepanekud on jõudnud mitmesse kõrgetasemelisse valdkonnadokumenti: nõ Timmermansi Euroopa Komisjoni [kestliku arengu raportisse](#) ja Euroopa Liidu poliitikate sidususte progressi [sõltumatusse hinnangusse](#) ning Euroopa Komisjoni töödokumenti "[2019 EU report on Policy Coherence for Development](#)". Kõigis nimetatud dokumendis kajastub Concordi põhisõnum - Euroopa peab kestliku arengu eesmärkideni jõudmiseks pöörama poliitikate sidususele senisest rohkem tähelepanu, praeguses olukorras on arengueesmärkideni jõudmine ebatõenäoline. Concord on koostamas kõikidele raportitele ja analüüsidele oma liikmeskonna abil ametlikke vastuseid.

Tulemas on Concordi-poolsed ettepanekud migratsiooni leevendamiseks ja ebavõrdsuse vähendamiseks (juurpõhjuste, sümptomite, tagajärgede ja lahenduste kaardistused). Migratsiooni töörühm on seadnud eesmärgiks välja töötada materjalid riikide tasandil

ametnike koolitamiseks ning läbi nende huvikaitsetöö edendamiseks, Euroopa tasandil tegutsevad organisatsioonid võimekuse kasvatamisel tuge ei vaja, seega on fookus just liikmesriikidel. Ebavõrdsuse vähendamise tegeleva töörühma seisukoht on, et EL tegeleb järjepidevalt ebavõrdsuse sümptomitega, mitte tekkepõhjustega, mistõttu ei ole EL pingutused edukad ei täna ega samal viisil jätkates ka tulevikus. Muutuma peab Euroopa Liidu suhtumine domineerivasse majandusmudelisse kui ka “võitja-kaotaja maailmapilti”.

Positiivsed vs negatiivsed tunded töörühmas endas. Ühest küljest oodatakse Soome EL Nõukogu eesistumist (2019 teises pooles), kus kestlik areng on tööplaanis kõrgemal kohal kui praegu Rumeenia eesistumise ajal. Lisaks ollakse valmis korraldama kõrvalüritusi nii mais toimuval EL tippkohtumisel Sibius kui ka HLPF-il ÜROs New Yorgis. Teisest küljest aga tunnevad kodanikuühiskonna kitsenemist pea kõik liikmed nii idas kui läänes, mis võib mingil hetkel muuta ka kestliku arengu prioriteete ja tööplaani.

Concordi poolt läbi viidud liikmesuuringust tuleb välja, et edaspidiseks väljakutseks ka HUB1 töös on selgema fookuse leidmine ning mõju kirjeldamine ja hindamine. Tööd tehakse väga palju ja mitmel suunal, tulemused on olemas, kuid hetkel puudub töörühmal toimiv viis oma tegevust kommunikeerida läbi mõju-prisma.

HUB 2 - Arengurahastus

Concordi töögrupp, mis keskendub arengukoostöö rahastamisele kohtus 8.-9. aprillil Brüsselis. Üheks peamiseks teemaks oli Concordi igaastane arengurahastust puudutav raport – **AidWatch**. 2019 aastal soovitakse raporti metodoloogiat uuendada ning liikmed on tagasisidena andnud mitmeid vaatenurki, mida raport võiks katta. Muuhulgas küsiti, kas raport peaks vaatama laiemale arengu rahastusele Agenda 2030, AAAA (*Addis Ababa Action Agenda*) või Pariisi deklaratsiooni raames. Samuti toodi välja suur hulk teemasid, mida AidWatch võiks puudutada: kodanikuühiskonna roll, läbipaistvus, migratsioon, SDGd, poliitikate sidusus, jpt.

Concord viis aasta alguses oma liikmete seas läbi uuringu, mis käsitles, kuidas ollakse senise [strateegiaga](#) rahul ning kuidas mõju veelgi suurendada. Kokkuvõtted tehakse suvisel üldkogul, kuid esialgsed vastused näitavad, et üheks probleemkohaks on Brüsselis baseeruvate organisatsioonide ja riiklike platvormide vahelised käärid, mis vajab rohkem tähelepanu arvestades organisatsioonide erinevaid võimekusi kui ka vähenevat kodanikuruumi. Kohtumisel viibinud platvormid tõid välja soovi näha abistavaid faktilahti, kus on kirjas protsessid, mida Concord ja suuremad organisatsioonid mõjutavad. See aitaks prioritseerida kohalikul tasandil, milliste teemadega huvikaitset teha ja kus on võimekust kaasa rääkida. Siinkohal on oluline mainida, et Concordi liikmetel on mõju oma valitsustele, kes omakord teevad otsuseid Euroopa Liidu Nõukogus - Concordi jaoks on riiklike platvormide töö seetõttu tohutult oluline. Austria platvorm tõi välja, et väikeses

organisatsioonis on hea teha mitmeaastaseid ülevaateid sellest, mis töötab, mis mitte ja lisada sellel ka prognoos tulevikuks.

Samuti suurt tähelepanu pälvis kohtumisel **GPDEC** (*Global Partnership for Effective Development Co-operation*) ning juulis New Yorgis ÜROs toimuv kõrgetasemeline kohtumine (HLPF). Kohtumise eesmärk on tõsta arengu efektiivsust jõudmaks Agenda 2030 rakendamiseni; suurendada võrgustikke, kus töötatakse; ning kaardistada tuleviku väljakutsed, mis vajavad lahendusi. Sellega seondult antakse välja ka *Financing for Development* ülemaailmsed SDG näitajad (loetav siin: <https://developmentfinance.un.org/fsdr2019>).

Viimasest lähtuvalt andis Concord ülevaate/treeningu arengukoostöö efektiivsusest, kus käsitleti millistest printsiipidest lähtutakse ning millised organisatsioonid protsesse juhivad. Tähtis mõte, mis jäi kõlama on: arengu finantseerimine ei ole ainult ametlik arenguabi (ODA) vaid ka erinevad poliitikad, mis seda mõjutavad.

HUB 3 - Kodanikuühiskond

Concordi töögrupp, mis keskendub kodanikuühiskonnale kohtus Brüsselis 3.-4. aprillil. Seekordsed teemad, mida kajastati olid peamiselt seotud kodanikuühiskonna ruumiga, Concordi tööplaani vahekokkuvõtte, MFF (Euroopa Liidu eelarve 2021-2027) ja anti ülevaade Euroopa Parlamendi valimistest ning sellele järgnevatest tegevustest.

AKÜ huvikaitsespetsialist Karl Oskar andis ülevaate **digitaalsusest arengukoostöös**, muuhulgas Euroopa Komisjoni ja EL liikmesriikide tegevustest. Euroopa Komisjon lähtub 2017 aastal loodud tegevuskavast, mille eesmärk on digitaalsete teenuste ja tehnoloogiate sidumine EL arengukoostöoga. Samuti on toimunud kaks sidusrühmade kohtumist, millest esimene oli suunatud erasektorile keskendus Aafrikale, [2019. märtsis](#) toimunud kohtumine kaasas ka vabakonda ja arengukoostöoga tegelevaid institutsioone. Concord ning Rumeenia platvorm FOND andsid 2018. aastal välja raporti *Development is Going Digital*, mis vaatles vabakonna rolli digitaliseerivas maailmas ning millised on võimalused sel alal töötada. Concordi liikmeid huvitas, kuidas saab vabakond olla „kriitilise sõbra rollis“ omavalitsustele, eriti arvestades LNOB (*Leave no-one behind*) printsiipi, mida ÜRO riigid on lubanud kestliku arengu raames silmas pidada.

Teised teemad keerlesid **väheneva kodanikuühiskonna ruumi teemadel**; tutvustati Prahas toimunud *Concord Learning and Exchange Forum*'it, mille eesmärk on tuua liikmed Brüsselsit välja ning vahetada infot; Kopenhaageni kodanikuühiskonna konverentsi, kus rõhutati selgelt, et kestliku arengu eesmärkideni ilma funktsioneeriva kodaniku ruumita ei jõuta.

EL uus finantsperiood on arutluse all olnud juba 2018. aasta kevadest ning seekord tehti vahekokkuvõtte, mis on juhtunud ja kuidas protsess edasi läheb. Varasema perioodiga

võrreldes on uus kavandatud välisinstrument ([*NDICI – Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument*](#)) oma mahult suurem ning prioriteetideks on seatud geograafilised programmid, mida toetavad temaatilised programmid ning kiirreageerimiseks mõeldud vahendid. Läbirääkimised kestavad 2019 aastal edasi ning protsessi edasist kulgu mõjutab lisaks tulevatele valimistele ka Brexit.

HUB 4 - Maailmakodanikuharidus

Töögrupp keskendub maailmakodanikuhariduse ja kaasava ühiskonna teemadele. Prioriteetideks on sooline kvaliteetne maailmaharidus, võrdõiguslikkus, globaalne õiglus ja kestlik areng.

Käimas on töö Euroopa parlamendi valimiste suunal – loodud on visuaalid ja peasõnumid, mida CONCORDi liikmed ja liikmete liikmed kasutada saavad. Enne valimisi on kampaania suunatud valijale, peamine eesmärk kutsuda inimesi valima ja rõhutada euroopalikke väärtuseid. Peale valimisi töö parlamendiliikmetega. CONCORDi kampaanialeht <https://www.concordeurope.net/hubs/epelections>

Samuti on käimas maailmakodanikuharidusele koht leidmine **EU uues eelarves** (MFF, multiannual financial framework) - programmide ja instrumentide mõjutamine, et kodanikuühiskond saaks jätkata tööd maailmahariduse vallas.

Maailmahariduse konsensus 2.0. Soome eesistumise ajal 2019. aasta teises pooles on Soome platvormi Fingo üks eesmärke maailmahariduse konsensuse uuendamine. CONCORDi liikmete panus on oma riigi poliitikuid veenda, et see on vajalik ja oluline dokument. Eelmine konsensus võeti vastu 2008. aastal ja on leitav siin (ka eesti keeles): https://ec.europa.eu/europeaid/european-consensus-development-contribution-development-education-awareness-raising_en

Visioon: 3% maailmakodanikuharidusele! 2008. aasta konsensus ja ka mitmetes teistes dokumentides on maailmahariduse rahastamiseks nõutud/küsitud/soovitatud 3% arengurahastusest (ODA). CONCORDi töörühma MKH rahastamise uuring (2018) näitab, et näiteks Eestis ja Belgias saab MKH 1,5% ODast, Soomes vaid 0,17%, Tšehhis aga 9,6%. Uuring (<https://concordeurope.org/blog/2018/03/07/gce-funding-report-2018/>)

